

Szeged üzemével, kulturális intézményeivel ismerkednek Odessa város küldöttei

Szeged felszabadulásának 13. évfordulójára rendezett ünnepeken résztvevő odesszai tanácsköltség Zinaida Vaszilyevna Hajdadina elvtársnő vezetésével az elmúlt napokban több látogatást tett Szegeden. Így látogatásuk első napjaiban megismerkedtek a szegedi tanács munkájával, több értékes megbeszélésen vettek részt. Hétfőn — amint már hírt adtunk — részt vettek a szegedi pártmunkások, üzemi dolgozók találkozásán a bolsevik veteránokkal. Aznap találkoztak a Textilművek dolgozóival is.

Kedden Odessa város küldöttei felkeresték a Paprikafeldolgozó Vállalatot és a Szegedi Szalámigyárat. Mindkét helyen igen szívesen

testvéri találkozó zajlott le. Szeged város kedves vendégei meglátogatták a színházat is. Részt vettek az »Egy éj Velencében« előadásán. A szovjet vendégek a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak az előadás színvonaláról. A város kulturális életével való ismerkedés során megtekintették a szegedi képzőművészeti kiállítást is.

A munka biztonságos feltételeinek megteremtéséért

Munkavédelmi ankétot tartott a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsa

Tegnap délelőtt tartotta meg a Szakszervezetek Megyei Tanácsa második ideji munkavédelmi ankétját. Az ankét összehívását az tette szükségessé, hogy a megye üzemiben az utóbbi időben ismét elhanyagolták a biztonságos munka feltételeinek megteremtését, balesetek esetén a felügyelői vonást és a munkavédelemmel kapcsolatos oktató és ellenőrző tevékenységet.

Ez a második ankét az elsőhöz képest sokkal sikeresebb és eredményesebb volt. Számos üzemorvos, üzemi vezető és munkavédelmi megbízott vett részt a tanácskozáson.

Első eset ebben az esztendőben, hogy az üzemorvosok és az SZTK képviselőinek véleményére is apelláltak.

Beszámolót Úkrös Imre elvtárs, a Szakszervezetek Megyei Tanácsának munkavédelmi felügyelője mondott. Beszéde elején vázolta, hogy az ellenforradalmárok teljesen szétverték a múlt esztendőben a jól kiképzett munkavédelmi hálózatot, félre lökték a védelmi berendezéseket, azzal a demagóg érveléssel, hogy a teljesítményberendezés és a munkaverseny okozta korábban az üzemi baleseteket. Hamis feltevésekre az élet adta meg a tagadó választ:

behíányosodott, hogy az óráberendezés időszakában nemhogy csökkent volna, emelkedett a balesetek száma, mert elhanyagolták a biztonsági szemlék megtartását, a munkások kioktatását és a kötelező ellenőrzést.

Az ellenforradalom után a szétvert munkavédelmi hálózatot teljesen újra kellett szervezni — meg kellett küzdeni egyes emberek elzárkózásával, nemtoródságával és az ellenforradalom által elhittett eszméi zűrzavarral is. Ez az új hálózat egyre inkább megtalálja helyét

a termelésben és megfelel hivatásának, de több helyen még mindig nincs gazdája a munkavédelemnek. Különösen a javítóműhelyekben nagy a liberalizmus az övrendszabályok betartása terén. A munkavédelmi újtásokra csak időnként fordítanak gondot az üzemi bizottságok, s az utóbbi időben elhanyagolták a munkavédelmi propagandát is.

A részletes beszámoló második felében Úkrös elvtárs felhívta a munkavédelmi megbízottakat, az üzemorvosokat és a jelenlévő szakszervezeti vezetők figyelmét a legsürgősebb feladatokra. Hangsúlyozta, hogy a munkavédelmi ellenőrzésben társadalmi csoportoknak is szerepet kell adni

az üzemi bizottságoknak ugyancsak fokozniuk kell ellenőrző tevékenységüket és joguk szerint időnként be kell számoltatniuk az igazgatókat a munkavédelmi intézkedésekről.

Nagyon időse és sürgős feladat a munkások megfelelő ellátása a téli hónapokra. Már most meg kell kezdeni a fűtőberendezések felülvizsgálását, zárt üzemekben a szelőkészülékek ellenőrzését és a téli munkaruha kiosztását.

A beszámolót 14 hozzászólás követte. Többen szaváztak, hogy az üzemi bizottságoknak és a munkavédelmi megbízottaknak szorosan együtt kell működnie az üzemorvossal és az üzemorvos tanácsait figyelembe kell venni a munkavédelmi szemlék megtartásakor. Szenvédelyes felszólalások hangzottak el a táppénzcsalók ellen, akik körmönfont módon még mindig ki tudják játszani az orvosokat és az SZTK illetékeit. Szóba került a kisebb sérülést szenvedett dolgozók könnyebb munkában történő

foglalkoztatásának korlátozott lehetősége és a terhes anyák foglalkoztatása is.

A hozzászólók megerősítették a beszámolóban az tételét, miszerint a balesetekről készült

jegyzőkönyvek nem pontosak és hitelesek, s ilyenformán módot adnak arra, hogy üzemi baleseteknél minősítsenek olyan eseteket is, amikor például a dolgozó házimunka közben sérül meg.

A balesetek kivizsgálása az üzem kötelessége és az SZTK csak az üzemek jelentése alapján sorolja a baleseteket ebbe a kategóriába.

Szóba került az is, hogy korszerűtlen az üzemek villamosági berendezése. Nem is fordítanak a vezetők nagyobb gondot ezek felújítására, arra a kibúvóra hivatkozva, hogy nincs anyagi fedezetük. A valóság az, hogy egy-egy megtörtént sajnálatos baleset után azonnal módot találnak a berendezések felújítására. Ilyenformán nem fogadható el az előbbi kétes értékű magyarzkodás.

Felszólalt az ankétot Sulyok Gyula elvtárs, a SZOT munkavédelmi osztályának képviselője is. Felhívta a hallgatóság figyelmét a műszakiak felelősségére, a gazdasági vezetők kötelességeire és a társadalmi erők legmesszebbmenő támogatásának szükségességére. Enélkül a szakszervezetek munkavédelmi tevékenysége nem hozhat sikert.

Mind a beszámoló, mind a hozzászólások számos tennivalót tartalmaztak. Az értekezlet komolysága és a résztvevők felelősségérte garanciául szolgál arra, hogy a munka biztonságos feltételeinek megteremtése a jövőben az üzemi élet egyik legfontosabb követelménye legyen.

Kötelességből és emberségből fakadó gondoskodás

Néhány szó a nyugdíjasokról

Senki se higgye, hogy a nyugdíjas életforma valami fele örök pihenés és biztosítás a gond ellen. Kinek, hogy sikerült az élet, kinek mikor jött a nyugdíjazás — ez is sokat jelent. Az öregek rákészenlnek erre, ha van idejük. Sok munkában öszült öregünknek azonban nem volt erre módja a múlt őszi ellenforradalmi »farsang« után. Hirtelenül tudomásul kellett venniük és meg kellett érteniük az élet parancsát — s tévednének, ha azt gondolnák, hogy hátralevő életünkben a nyugdíj mellett nincs egyéb szükségük a társadalom gondoskodására.

Nekik már nem szól a gyársszirána

A kertben matatnak, s a konyha körül; gyerekekre vigyáznak, vagy játékokat fabrikálnak az unokáknak, s alkalmi munkát vállalnak — akik erre rászorulnak —, hogy valamiképpen öreg fejfel is hasznat hajtsanak a családnak és a társadalomnak. Az elevenebb öregek, s a politikailag érettebbek a társadalmi élet fórumain is hasznos munkát végeznek. Számosan ismét bejárnak a gyárba — dolgozni is! — csakhat a nyugdíjtörvény értelmében csökkentett munkaidőre.

Nem tudnak és nem akarnak belenyugodni abba, hogy évtizedek alatt megszerzett tudásuk, szakismeretük mint holt érték pihenjen, másrészt viszont szükségből keresik az alkalmat arra, hogy szerény nyugdíjuk mellé még sikerítsenek valamit.

Jóleső érzés, hogy a társadalom méltányolja az öregek becsületet törekvéseit, s több üzemben szerzett tapasztalataik szerint a gyárhoz tartozónak tekintik őket volt munkatársaik is. Így illeik társadalmunkhoz és a munkásérvéhez! Az öregek munkájának eredménye, tudásuk, tapasztalataik java ott maradt a gyárban, a fiatalabb generáció örökségében. Ebből eredő kötelessége valamennyi üzem munkásgárdájának, hogy törődjenek a munka veteránjaival — keressék a rászorulókat megsegítésnek módját és a dolgozni kívánó nyugdíjasok munkába állításának lehetőségeit.

Közük és joguk a gyárhoz

A gondoskodásnak szép példái születtek a nyugdíjazási időszak eltelté óta városunkban. Az a legmegkapóbb ebben az egész gondoskodásban, hogy az öregek nem kerültek ki a gyárból, továbbra is közük van ahhoz — sőt: joguk —, s úgy szerepelnek a nyilvántartásban is, mintha ténylegesen ott dolgoznának. Hivatalosak az üzemek rendezvényeire — több helyen a munkaértekezletekre is — jogosultak a kedvezményekre, s ők maguk is ragaszkodnak üzemükhöz. Örömmel, bánattal munkatársaikhoz sietnek.

A napokban egy rokkant nyugdíjas dolgozó asszony segítségért ment az újszegedi szövőgyárba. Megrogyant a házuk vége, s harminc évi munka után jogosan kért fuvarozási segítséget. Természetesen megkapta, az aktív dolgozókkal azonos feltételek szerint, mert ha sok minden másban kísért is még a bürokrácia, emberi ügyekben egyre inkább a segíteni akarást jut szóhoz. Vagy említjük a Szalámigyár példáját? A nyugdíjas munkások továbbra is az üzemi konyhán ebédelnek, vagy onnan viszik haza az ebédet. Ha ki-

segítő munkásokra van szükség, felülik a nyugdíjasok listáját, s elsősorban rájuk támaszkodnak. Nem családtag bennük még egyszer sem — hiszen kipróbált és jól bevált dolgozók. Foglalkoztatják őket a vállalat munkáslakág építési akciójának megvalósításakor is.

Emberséges példák

Sokat lehet tenni az öregekért — s örömmel kell elkönyvelni, hogy a gondoskodás egy-egy emberséges példája nem ünnepi mutatónyos szám üzemünkben, hanem természetes hétköznapi cselekedet. S van ennél több is — van szervezett gondoskodás üzemünkben. Az Újszegedi Kender- Lonszövő Vállalat vezetősége például 3 ezer forintot fordít ebben a negyedévben az igazgatói alaptól a rászoruló nyugdíjas öregek megsegítésére. Senki sem vette az igazgatóság szemére ezt az emberséges gesztust — ellenkezőleg: az aktív munkások is megbecsülik érte. Már beszélgetnek arról is, hogy ha jó nyereséggel zárul az év, a munkások hozzájárulásával az öregeknek is »leszippentենék« a takaros öszegből valamennyit. Nem hisszük, hogy valamilyen kicsinyes önzés megakadályozza ezt a szép törekvést. Gondolkoznak azon is, hogy az anyagilag rászoruló nyugdíjasokat hogyan tudnák foglalkoztatni. Hasznos szolgálatot tehetnének a gondosabb hulladékmentésnél, rájuk lehetne bízni az üzem takarítását, s egy sereg más munkából használna lenne az üzemnek is.

Fogyó erő — növekvő, nemes akarás

A nyugdíjasok további sorát úgy is fel lehetne fogni: semmi gondunk velük tovább, éljenek, ahogy tudnak — de úgy is, amint a példák mutatják. Melyiket érdemlik?

Még a múlt esztendőben beszélgettem egy öreg munkással az Esetgyárban. Az volt hátralevő élete vágya, hogy az utolsó pillanatig dolgozhassék. Azt mondta: »Csak akkor érezném magamat öregnek, ha a társadalom nem tartana számot a munkámra.« S így vannak ezzel a többiek is, mert az öregek fanatikusok a munkában. Kényelmesebbek már, mint a fiatalok, de a fogyó erőt szívvel, nemes akarással pótolják.

Lehet, hogy nem minden üzemben jutottak érdemeik szerint a vezető testületek eszébe az öregek, s ha itt-ott kimaradtak volna a társadalmi gondoskodásból, ezután is sokat tehetünk boldog, megelégedett öregségükért. Kezükre, tudásukra biztosan számíthat mindíg minden üzem, számíthatnak hát ők is állandóan a gyár és munkatársaik legmesszebbmenő, kötelességtudatból és emberségből fakadó támogatásra.

S. I.

háborító

támérgesen. Ha ezt a regényt ma megírna valaki, alapos helyi ismeretséggel kellene bemutatnia, hogy a becsületes agrárproletárok, például a földosztó bizottság tagjai — akik között a Bertáné-féle »nyilasok« is ott voltak — hogyan szorultak ki csaknem teljesen a hatalomból. Egy részük még a vidéket is rég elhagyta már, akik még itt élnek, a közéletben nem vesznek részt. Ha a falu egyes, mai egzisztenciától érdeklődünk utánuk, szinte egybehangzóan mondják: Ilyen-olyan, semmirekellők, korhelyek, részegesek voltak. Szóval ezek az emberek ma teljes némaságban élnek. Mindegyiknek van kis »valamije« és félti. Így nem szól, nem mer szólni semmiért sem, de Berta Roza néni az csendháborító. Folyton zavarja a falu »nyugalalmát«. Ő nagyon szegény asszony, s tisztességes rafiavalóia is alig van, tőle csak a napszámos-tarisznyát vehetnék el, arra pedig senki sem pályázik. Ő megmondja, amit sok-sok pusztamérgesi csak magának, vagy csak a családnak suttog el, s egy-egy ritka, bizalmas idegennek.

Nekem is elmondta: Igen, a Kalmár, a TÚZEP-vezető. Fasiszta botosispán volt. A csendőrkkel az emberek tucait kisértette el, kínoztatta meg valamikor. A felszabadulás után Pfeiffer-párti

főkortes. — rendszerváltozás esetén egy nagy úri birtok egy részének várományosa lett volna. Miért biznak a mi rendszerünkben százezreket ilyenekre? Ritka alkalmakkor nemcsak Bertáné, mások is megmondják: Mi tudjuk, a Hegedűs Gábor az sose volt dolgozó paraszt. Textilkereskedésből éltek, szőlőjüket, földjüket mindig mások művelték. En is — emlékezik vissza Bertáné. Es most ő az ügyvezető a szövetkezetben. Borbás, a nagystilú autótulajdonos, nyersbör-, toll-, baromfikereskedő sem volt soha dolgozó paraszt, bár földjük volt anynyi, hogy abból is nyugodtan megélhettek volna. Az a Borbás ez, akiről Sz. rendőrnagy elvtárs is azt mondta egyik beszélgetésünk alkalmával: »Ritka egy széhhámos«. Az Autóközlekedési Vállalatnál elkövetett csalásaiért fűző bürtöntől csak az ellenforradalom mentette meg.

Bertáné évek óta fűnek-fának megmondta, milyen óriási összegekkel károsították meg az efféle emberek a faluban a vásárló dolgozó parasztokat. Ezért ma még Márta tanácselnök elvtárs szemében is reakciós, nyilas, s a falu csendháborítója. És én — bár nem tudom szánni bűnömöt, lepaktáltam ezzel az »ellenséggel«.

Legutóbb késő este érkez-

tem Pusztamérgesre. Sötét éjszaka volt már, csak a hold és az ablakok világítottak imitt-amott. Senkitől sem kérdeztem én, ki hol lakik, csak úgy vaktában nyitottam be néhány tanvába, ahol még ébren voltak. Gondoltam, most aztán senki sem mondhatja, hogy én csak válogatott személyekkel tárgyalok. Kertelés nélkül tettem fel a kérdéseket az embereknél: Igaznak tartják-e a földműveszövetkezetről szóló riportjaimat? Nem tagadom, jól esett a válasz: »Szórol szóra úgy van az, ahogy az újságban volt«. Egyedül egy idősebb asszony emelt egy kifogást, igazza is volt.

Nem lehet azt mondani, hogy a Székesi kulák földműveszövetkezeti könyvelősége alatt a legszebb házat vette meg a faluban, mi tudjuk, annál sokkal szebbek is vannak, de a többi, amit írt, az mind igaz. Bertánéról is elmondták a véleményüket: A Roza néni igazlító, munkásgárdásony. Éppen az neki a baja. Elmondták, hogy Roza néni papíron tagja még állítólag a földműveszövetkezeti igazgatóságnak, de legtöbbször meg sem hívják az ülésekre, nehogy megingt megálláson valamit.

Bertáné és a falu érveivel szemben Márta elvtársék is felsorakoztatják a magukét. — Ha ezek az emberek a »legvadabb kulákhaiszában« is megállták a helyüket — Hegedűs Gábor akkor közszeg mezőgazdasági előadó volt — most miért nem jók? Nagyon-nagyon cifra do-

log ez. Nehéz is ezt megmagyarázni, de meg lehet érteni, ha látják az emberek, hogy éppen abban az időben voltak itt olyan párttitkárok, tanácselnökök, akik csak fejbólintó íánosok voltak, akik fizetés nélkül is tetszés szerint vásárolhattak egyes üzletekben. Az ingyen kapott kabátoknak, lábbeliknek — bár kassza sose látta blokkját — mégis nagy áruk volt. Ezért lett többek között reakciók Berta Poza néni is, s ezért kellett eltűnniük a színtérről azoknak az embereknek, akik annak idején megragadták itt a proletárhafalmat.

Nem akarok én fenyegetni senkit, nem is a saját szávaím ezek, de ide kell írnom: Márta elvtárs is rossz úton jár, amikor ott folytatja a dolgokat, ahol elődei abbahagyták. Osztályérdek, osztályöntudat. Óh! Hol vagy?

Nem tudhatom, hogy korábbi riportaim pusztamérgesi főhősei mennyi adatot gyűjtöttek már ellenem, eleget-e már azok egy kiadós boka-megütésre. De ha elegendők, én akkor sem tehetek róla. A Magyar Szocialista Munkáspárt agrártérszinek tanulmányozása közben figyelmemnek a szegényparasztsággal, az agrárproletársággal szemben elkövetett korábbi hibákról szóló fejezetek. Úgy értem, e szavak csendültek ki a nyomtatott sorokból: törjön ki a kezemből örökre a toll, ha ezt a pusztamérgesi ügyet elhalgatom.

Csepő József

Szakmai divatbemutató Szegeden

A Kisiparosok Országos Szabadszervezetének szegedi járási csoportja holnap, esütörtökön délután 5 órai kezdettel a női szabó iparosok részére szakmai előadással egybekötött divatbemutatót rendez a Horváth Mihály utca 3 szám alatti nagyteremben. Ez alkalommal budapesti előadó tart szakmai előadást. Utána 7 órától a budapesti divatbemutatóra készült eredeti modelleket mutatják be.

A KIOSZ helyi csoportja ezzel is elő kívánja segíteni

a szegedi női szabó kisiparosok szakmai továbbképzését, s egyben minél jobban biztosítani igyekszik a szegedi dolgozók igényeinek kielégítését minőségi téren is. A szegedi kisiparosok nem akarnak a fővárosi színvonaltól elmaradni és ki akarják venni részüket az országos kisipari minőség megjavításából.

A holnapi szakmai divatbemutatót a KIOSZ vezetősége a szakmabelieken kívüli is minden érdeklődőt szívesen lát.